

Prečišćeni tekst Pravilnika o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru obuhvata sljedeće propise:

1. Pravilnik o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru ("Službeni list Crne Gore", br. 055/15 od 30.09.2015),
2. Ispravka Pravilnika o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru ("Službeni list Crne Gore", br. 058/15 od 09.10.2015),
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru ("Službeni list Crne Gore", br. 038/16 od 23.06.2016), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

PRAVILNIK

O USLOVIMA ZA POLAGANJE, NAČINU POLAGANJA I PROGRAMU STRUČNOG ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠĆENOG AKTUARA

("Službeni list Crne Gore", br. 055/15 od 30.09.2015, 058/15 od 09.10.2015, 038/16 od 23.06.2016)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi za polaganje, način polaganja i program stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru (u daljem tekstu: stručni ispit).

Stručni ispit

Član 2

Stručni ispit obuhvata ispite iz sljedećih predmeta:

1. Finansijska matematika;
2. Vjerovatnoća i matematička statistika;
3. Ekonomija;
4. Računovodstvo osiguranja;
5. Stohastičko modeliranje
6. Modeli doživljenja;
7. Aktuarska matematika I;
8. Aktuarska matematika II;
9. Investicije i upravljanje imovinom;
10. Neživotno osiguranje;
11. Životno osiguranje;
12. Penzijsko osiguranje;
13. Zdravstveno osiguranje;
14. Profesionalizam i etički kodeks;
15. Domaće zakonodavstvo.

Program predmeta iz stava 1 ovog člana nalazi se u Prilogu 1 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Predmete iz stava 1 tač. 1 do 14 ovog člana nije dužan da polaže kandidat kojem je Komisija za stručni ispit iz člana 4 ovog pravilnika priznala te predmete, u skladu sa čl. 11 do 13 ovog pravilnika.

Član 3

Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) organizuje i sprovodi obuku i polaganje stručnog ispita.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obuku i polaganje predmeta iz člana 2 stav 1 tač. 1 do 14 može organizovati i sprovesti institucija ovlaštena od strane Agencije.

Komisija za stručni ispit

Član 4

Za organizovanje i sprovođenje obuke za stručni ispit iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika u skladu sa odlukom Savjeta Agencije, organizovanje polaganja i priznavanje predmeta koji su sastavni dio stručnog ispita, Savjet Agencije imenuje posebnu Komisiju za stručni ispit (u daljem tekstu: Komisija), na određeno vrijeme.

Komisija se imenuje i zasijeda po potrebi u proširenom i skraćenom sastavu.

Komisija se imenuje i redovno zasijeda u skraćenom sastavu od tri člana.

Za potrebe priznavanja predmeta u okviru stručnog ispita iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika, Komisija se imenuje i zasijeda u proširenom sastavu od pet članova.

Komisiju čine Predsjednik i dva odnosno četiri člana sa jednakim pravom glasa.

Predsjednik Komisije i jedan član Komisije imenuju se iz reda zaposlenih Agencije.

Za Predsjednika i člana Komisije može se imenovati lice koje ima najmanje VIII nivo kvalifikacije obrazovanja u obimu od najmanje 240 kredita CSPK i najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti osiguranja, aktuarstva ili finansija.

Stručno-administrativne poslove za Komisiju obavlja sekretar Komisije kojeg iz reda zaposlenih Agencije imenuje Savjet Agencije.

Sekretar Komisije nije član Komisije.

Predsjedniku, članovima i sekretaru Komisije pripada naknada za rad u Komisiji koju posebnom odlukom utvrđuje Savjet Agencije.

Agencija obezbjeđuje uslove za rad Komisije (prostor i sredstva) i čuva dokumentaciju prikupljenu u postupku obuke za polaganje stručnog ispita, održavanja ispita iz predmeta iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika i izdavanja uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Prijavljivanje stručnog ispita

Član 5

Poziv za prijavljivanje za obuku i polaganje stručnog ispita objavljuje Agencija na svojoj internet stranici.

Prijava za obuku i polaganje stručnog ispita podnosi se Agenciji, na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu 2 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Uz prijavu zainteresovani kandidati dužni su da dostave i:

- ovjerenu kopiju diplome, kao dokaz o stečenoj visokoj školskoj spremi;
- ovjerenu kopiju lične karte, odnosno kopiju biometrijske lične karte, a za strana lica ovjerenu kopiju pasoša.

Dokumenta koja nijesu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, dostavljaju se sa prevodom ovlašćenog sudskog tumača

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje spisak kandidata za obuku i polaganje stručnog ispita, sa informacijom o načinu plaćanja naknade za obuku i polaganje stručnog ispita.

Ako se, po procjeni Agencije, ne prijavi dovoljan broj kandidata, Agencija neće sprovesti obuku i polaganje stručnog ispita, o čemu će pisanim putem obavijestiti sva lica koja su se prijavila.

Obuka za polaganje stručnog ispita

Član 6

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje informaciju o početku obuke iz člana 3 stav 1 ovog pravilnika.

Prisustvovanje obuci je obavezno za svakog kandidata.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ukoliko kandidat dostavi dokaze koji potvrđuju da je isti spriječen da prisustvuje obuci, Komisija može odlučiti da li su navedeni razlozi opravdani za neprisustvovanje obuci i o svojoj odluci obavijestiti kandidata.

Obuka za predmet "Domaće zakonodavstvo" se ne organizuje.

Savjet Agencije posebnom odlukom imenuje predavače za obuku i polaganje ispita iz predmeta od tačke 1 do tačke 14 iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika i ispitivača za ispit iz predmeta iz tačke 15 iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika.

Za predavača iz stava 5 ovog člana može biti imenovano lice koje ima najmanje VIII nivo kvalifikacije obrazovanja u obimu od najmanje 240 kredita CSPK i najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima ovlašćenog aktuara ili ovlašćenog računovođe ili petogodišnje predavačko iskustvo iz oblasti za koju se polaže ispit.

Za ispitivača iz stava 5 ovog člana može biti imenovano lice koje ima najmanje VIII nivo kvalifikacije obrazovanja u obimu od najmanje 240 kredita CSPK i najmanje 5 godina radnog iskustva na poslovima izrade i primjene normativno-pravnih akata iz oblasti osiguranja.

Predavač i ispitivač ima pravo na naknadu za rad, koju posebnom odlukom utvrđuje Savjet Agencije

Polaganje stručnog ispita

Član 7

Stručni ispit se polaže pismeno.

Način polaganja stručnog ispita, po predmetima iz člana 2 stav 2 ovog pravilnika i druga stručno-tehnička pitanja u vezi sa stručnim ispitom i radom Komisije, uređuje se posebnim aktom koji na prijedlog Komisije, usvaja Savjet Agencije.

Ocjenjivanje i objavljivanje rezultata

Član 8

Uspjeh kandidata na ispitu iz pojedinog predmeta iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika bodovanjem ocjenjuje predavač odnosno ispitivač tog predmeta.

Nakon bodovanja u skladu sa stavom 1 ovog člana Komisija svakom kandidatu opisno utvrđuje postignuti uspjeh ocjenama "položio" ili "nije položio".

Za ocjenu "položio" potrebno je da kandidat ostvari najmanje 60% od ukupnog broja bodova na ispitu iz pojedinog predmeta.

Kandidat može najviše tri puta da pristupi polaganju pojedinog predmeta.

Kandidatu koji u sva tri ispitna roka ne postigne potrebni uspjeh iz stava 3 ovog člana iz pojedinog predmeta, poništava se prethodno postignut uspjeh iz stručnog ispita iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika.

Član 9

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje spisak kandidata koji su položili ispit iz određenog predmeta.

Kandidat može izvršiti uvid u svoj test, odnosno podnijeti prigovor Komisiji na uspjeh utvrđen na ispitu iz pojedinog predmeta, najkasnije pet dana od dana objavljivanja rezultata polaganja ispita iz određenog predmeta.

Komisija je dužna da o osnovanosti prigovora iz stava 2 ovog člana odluči u roku od osam dana, od dana prijema prigovora i o svojoj odluci pisano obavijesti podnosioca prigovora.

Nakon svakog ispitnog roka sekretar Komisije sačinjava a Komisija usvaja zapisnik koji sadrži sljedeće podatke:

- naziv predmeta i trajanje obuke;
- datum, mjesto i vrijeme održavanja ispita;
- ime, prezime i prebivalište kandidata koji su pristupili polaganju ispita, sa postignutim uspjehom na ispitu;
- datum sačinjavanja zapisnika i potpise predsjednika i sekretara Komisije.

Zapisnik iz stava 4 ovog člana Komisija usvaja u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prigovora i isti dostavlja Agenciji.

Član 10

Stručni ispit se smatra položenim kada kandidat postigne uspjeh "položio" iz svih predmeta iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika, odnosno predmeta koji mu nijesu priznati u skladu sa čl. 11 do 13 ovog pravilnika.

Kandidatu koji je položio stručni ispit Agencija izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu u roku od 30 dana od dana objavljivanja rezultata polaganja posljednjeg predmeta.

Uvjerenje iz stava 2 ovog člana sadrži:

- ime, prezime, datum i mjesto rođenja kandidata;
- naznaku da je kandidat položio ispit za obavljanje aktuarskih poslova;
- datum izdavanja i broj uvjerenja;
- potpise predsjednika Komisije i predsjednika Savjeta Agencije, kao i pečat Agencije.

Agencija vodi evidenciju izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Priznavanje predmeta u okviru stručnog ispita

Član 11

Komisija iz člana 4 ovog pravilnika odlučuje i o priznavanju pojedinih predmeta koji su dio stručnog ispita iz člana 2 stav 1 tač. 1 do 14 ovog pravilnika, ako:

- su ti predmeti položeni u inostranstvu, kod institucije nadležne za sprovođenje obuke i polaganje ispita za obavljanje aktuarskih poslova,
- su ti predmeti položeni na nekoj od visokoškolskih institucija, u okviru magistarskih ili doktorskih studija.

Komisija će priznati predmet ako postoji najmanje 75% preklapanja programa, po kome je taj predmet položen, sa programom predmeta u okviru stručnog ispita iz člana 2 stav 2 ovog pravilnika.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Komisija će priznati predmet i kandidatu koji je predavač na visokoškolskoj instituciji, u okviru magistarskih ili doktorskih studija, na predmetu čiji program ima najmanje 75% preklapanja sa programom predmeta u okviru stručnog ispita iz člana 2 stav 2 ovog pravilnika.

Rad Komisije po prijavama za priznavanje pojedinih predmeta

Član 12

O priznavanju predmeta iz člana 11 ovog pravilnika odlučuje Komisija koja zasijeda po potrebi.

Poziv za podnošenje prijava za priznavanje predmeta objavljuje se najkasnije 60 dana prije dana održavanja sjednice.

Komisija obavještava svakog kandidata o priznatim predmetima u roku od 45 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava.

U obavještenju iz stava 3 ovog člana navode se i predmeti koje je kandidat dužan da položi za dobijanje uvjerenja iz člana 10 stav 2 ovog pravilnika.

Način i organizaciju rada u vezi sa priznavanjem predmeta Komisija uređuje posebnim uputstvom.

Dokumentacija iz postupaka priznavanja predmeta čuva se u Agenciji.

Sadržaj zahtjeva za priznavanje pojedinih predmeta

Član 13

Kandidat podnosi zahtjev za priznavanje ispita odnosno pojedinog predmeta na propisanom obrascu koji se nalazi u prilogu 3 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana kandidat dostavlja sljedeću dokumentaciju:

- potvrdu o položenim predmetima sa pregledom ocjena, a za kandidate iz člana 11 stav 3 ovog pravilnika, potvrdu da je to lice predavač, sa nazivom predmeta;
- nastavni plan i program predmeta koji su dio stručnog ispita, odnosno predmeta na kojima je kandidat angažovan kao predavač;
- za kandidate iz člana 11 stav 3 ovog pravilnika, dokaz o stečenom zvanju doktora nauka,
- za dokumenta koja nijesu na jeziku koji nije u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, prevod od strane ovlaštenog tumača;
- dokaz o uplati naknade, u skladu sa odlukom kojom se uređuju naknade za rad Agencije;
- drugu dokumentaciju, potrebnu za procjenu ispunjenosti uslova iz člana 11 ovog pravilnika, po zahtjevu Komisije.

Dokazi iz stava 3 al. 1 i 2 ovog člana moraju biti izdati od strane institucije nadležne za sprovođenje obuke i organizaciju polaganja ispita za obavljanje aktuarskih poslova, odnosno visokoškolske institucije (magistarske ili doktorske studije) na kojoj je kandidat položio ispite, završio obuku ili gdje je angažovan kao predavač.

Član 14

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara ("Sl. list CG", broj 02/14).

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

PRILOG 1:

Program predmeta koji čine sastavni dio stručnog ispita za sticanje zvanja ovlašćenog aktuara

FINANSIJSKA MATEMATIKA

1. Prost i složeni interesni račun.
2. Nominalna, relativna, konformna i efektivna kamatna stopa. Nепrekidno ukamaćivanje.
3. Stopa prinosa i diskontna stopa. Utvrđivanje cijena kratkoročnih diskontnih i kamatonosnih hartija od vrednosti.
4. Finansijske rente. Finansijsko-matematički obračuni na kreditnom, eskontnom, hipotekarnom i deviznom tržištu.
5. Diskontovani novčani tokovi- neto sadašnje vrijednosti i prinosi, aktivna i pasivna kamatna stopa, efekti inflacije.
6. Cijene hartija od vrijednosti i prinosi. Kriva prinosa. Volatilnost. Modeli utvrđivanja cijena akcija i obveznica.
7. Upravljanje rizikom kamatne stope. Duracija, modifikovana duracija i konveksnost.
8. Finansijsko-matematički obračuni na tržištu finansijskih derivata.
9. Dinamički portfolio menadžment. Portfolio osiguravajućih kompanija
10. Stohastička teorija kamate. Stohastički obračuni u finansijama.

VJEROVATNOĆA I MATEMATIČKA STATISTIKA

1. Uvod u teoriju vjerovatnoće
2. Opisna analiza podataka
3. Slučajne promjenljive i njihove karakteristike
4. Funkcije izvodnice
5. Zajednička raspodjela slučajnih promjenljivih
6. Centralna granična teorema i njena primjena
7. Uzorkovanje i statističko zaključivanje
8. Tačkasta ocjena parametara
9. Intervali povjerenja
10. Testiranje statističkih hipoteza
11. Korelaciona i regresiona analiza
12. Analiza varijanse
13. Uslovno očekivanje, uslovna varijansa

EKONOMIJA

1. Uvod u ekonomsku nauku i osnovni pojmovi.
2. Ponuda, tražnja i cijene.
3. Elastičnost i njena primjena
4. Teorija korisnosti i teorija ponašanja potrošača.
5. Proizvodna funkcija. Faktori proizvodnje i njihov međusoban odnos.
6. Teorija i analiza troškova.
7. Makroekonomski indikatori - BDP, inflacija, nezaposlenost, zarade.
8. Štednja, investicije i finansijski sistem.
9. Osnovi fiskalne, monetarne i devizne politike.
10. Makroekonomska politika.
11. Privredni rast i razvoj, privredni ciklusi.
12. Osnovi međunarodne ekonomije.

RAČUNOVODSTVO OSIGURANJA

1. Računovodstveni pojmovi i načela
2. Međunarodni standardi računovodstvenog izvještavanja i primjena standarda u osiguranju
3. Kontni okvir osiguravajućih kompanija
4. Specifičnosti računovodstva osiguravajućih kompanija
5. Računovodstvo neživotnog osiguranja
6. Računovodstvo životnog osiguranja
7. Finansijski izvještaji
8. Analiza finansijskih izvještaja osiguravajućih kompanija
9. Interna i eksterna kontrola finansijskih izvještaja u osiguranju
10. Specifičnost računovodstva penzionog i zdravstvenog osiguranja

STOHAISTIČKO MODELIRANJE

1. Struktura modela i principi aktuarskog modeliranja.
2. Stohastički procesi.
3. Markovljevi lanci.
4. Markovljevi procesi skokova.
5. Analiza vremenskih serija.
6. Braunovo kretanje i difuzije.
7. Uvod u Monte Karlo simulaciju stohastičkih procesa.
8. Proces aktuarskog modeliranja.

MODELI DOŽIVLJENJA

1. Modeli doživljenja i tablice smrtnosti.
2. Procjena distribucije trajanja života - statističko zaključivanje o modelu, mehanizmi cenzurisanja, Kaplan Maierov i Nelson Aalenov procjenitelj, parametarski modeli, Coxov model.
3. Markovljev proces sa dva stanja.
4. Markovljev proces sa više stanja.
5. Binomni i Poissonov model.

6. Izravnjivanje, metode izravnjavanja i statistički testovi.
7. Izloženost riziku.
8. Heterogenost unutar populacije. Selekcija.
9. Izračunavanje vrijednosti osiguranja i renti (aktuarske oznake i primjeri)
10. Premije i rezerve

AKTUARSKA MATEMATIKA I

1. Funkcija dva života.
2. Upotreba funkcija koje uključuju selekciju.
3. Ugovori s promjenljivom naknadom, ugovori za slučaj nesposobnosti za rad i dugoročne njege.
4. Troškovi i udjeli u dobiti ugovora o osiguranju života.
5. Bruto premije i rezerve za ugovore s fiksnom i promjenljivom naknadom.
6. Tehnika diskontovanih nadolazećih troškova.
7. Tehnika udjela u imovini u kontekstu ugovora o životnom osiguranju.
8. Promjene u ugovorima.
9. Troškovi garancija pod ugovorima životnog osiguranja.
10. Smrtnost: selekcija i standardizacija.
11. Proces projekcije populacije i njegove glavne odrednice.
12. Vrtjednovanje naknada po ugovorima za slučaj nesposobnosti za rad.

AKTUARSKA MATEMATIKA II

1. Osnovni pojmovi teorije odlučivanja.
2. Bayesova statistika.
3. Distribucije šteta.
4. Modeli rizika.
5. Teorija nesolventnosti.
6. Teorija povjerenja.
7. Jednostavan sistem iskustvenog određivanja premija.
8. Analiza trouglova razvoja.
9. Generalizovani linearni modeli.

INVESTICIJE I UPRAVLJANJE IMOVINOM

1. Vrste ulaganja i njihove karakteristike
2. Tržište kapitala
3. Rizičnost ulaganja. Moderna teorija portfelja
4. Vrtjednovanje finansijskih instrumenata
5. Institucionalni investitori.
6. Individualni investitori
7. Tehnike razvijanja strategija ulaganja
8. Mjerenje efikasnosti ulaganja
9. Zakonski aspekti i druga ograničenja

NEŽIVOTNO OSIGURANJE

1. Aktuarski kontrolni ciklus.
2. Principi neživotnog osiguranja (Karakteristike osnovnih tipova ugovora, Tipovi reosiguranja, Tržište neživotnog osiguranja).
3. Rizik i neizvjesnost u neživotnom osiguranju.
4. Podaci i verifikacija podataka.
5. Određivanje premije
6. Metode i baze za određivanje rezervi
7. Određivanje odgovarajućeg reosiguranja
8. Principi ulaganja i usklađivanje imovine i obveza
9. Analiza iskustva

ŽIVOTNO OSIGURANJE

1. Aktuarski kontrolni ciklus.
2. Principi životnog osiguranja - Osnovni tipovi ugovora, metode raspodjele dobiti, tržište životnih osiguranja.
3. Rizik i neizvjesnost u životnom osiguranju
4. Podaci i verifikacija podataka.
5. Određivanje dizajna proizvoda i aktuarskih pretpostavki.
6. Određivanje premije i vrjednovanje ugovora o životnom osiguranju
7. Otkupi i promjene po polisama.
9. Solventnost.
10. Reosiguranje i preuzimanje rizika.
11. Analiza iskustva - Analiza smrtnosti, troškova, povrata na ulaganja; Analiza viška (dobiti).
12. Vrijednost osiguravača za životna osiguranja
13. Potreban kapital

PENZIJSKO OSIGURANJE

1. Penzijsko osiguranje: ciljevi, načela, principi finansiranja
2. Sistem tekućeg finansiranja penzijskog osiguranja -("Pay as you go" -PAYGO)
3. SFinansiranje penzijskog osiguranja akumulacijom kapitala ("Fully funded system)
4. Sistemi definisanih naknada ("defined benefit")
5. Sistemi definisanih doprinosa ("defined contribution")
6. Tehnike aktuarskih procjena. Demografske projekcije. Finansijske projekcije.
7. Penzijskii sistem u Crnoj Gori. Reforma penzijskog sistema.

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

1. Pojam zdravstvenog osiguranja, koncept i sistem zdravstvenog osiguranja.
2. Obavezno zdravstveno osiguranje.
3. Dobrovoljno zdravstveno osiguranje.
4. Modeli finansiranja zdravstvenog osiguranja.
5. Vrste proizvoda zdravstvenog osiguranja. Proizvodi individualnog i grupnog zdravstvenog osiguranja.
6. Utvrđivanje tarifa i obračun tehničkih rezervi.
7. Organizacija zdravstvenog sistema u Crnoj Gori. Reforma zdravstvenog sistema.

PROFESIONALIZAM I ETIČKI KODEKS

- 1) Karakteristike i standardi profesije aktuara
  - a. Profesije aktuarstva u svijetu i u regionu
  - b. Specijalizovana znanja i vještine
  - c. Kontinuirani razvoj i edukacija
  - d. Visoki kvalitet savjeta
  - e. Nezavisnost mišljenja
  - f. Objektivnost, integritet i odgovornost
- 2) Međunarodna udruženja aktuara (IAA, Group Consultatif)
- 3) Nadzorna uloga aktuara
- 4) Profesionalna uloga aktuara
  - a. Analiza i rješavanje etičkih izazova
  - b. Prepoznavanje i upravljanje konfliktima
  - c. Priroda savjeta
  - d. Javni interes

DOMAĆE ZAKONODAVSTVO

1. Zakon o osiguranju;
2. Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju;
3. Podzakonska regulativa
  - Pravilnik o načinu obračuna margine solventnosti;
  - Pravilnik o deponovanju i ulaganju sredstava tehničke rezerve i sredstava kapitala društva za osiguranje;
  - Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i posebne životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik;
  - Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija;
  - Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika;
  - Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete;
  - Pravilnik o karakteristikama podređenih dužničkih instrumenata koji se mogu uključiti u dopunski kapital društva za osiguranje;
  - Pravilnik o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara.
  - Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje.